Abdul Rahman Ghassemlou and Abdullah Ghaderi-Azar in Madrid, 1986. Photo by Carol Prunhuber.

مافناس: حەسەن ئەیوبزادە

پێداچوونەوەیەک بە پێداچوونەوەکەی مەلا عەبدوللا حەسەنزادە

بە وەرگێردراوی دەقی کوردیی کتێبی خولیا ومەرگی رەحمانی کورد خولیای کوردستان

بەشی ١٦

کورتەی روداو, خاتو کارۆل پرۆن هۆبێری خەلکی ڤێنۆزۆئێلا لە ٢٠٠٨ کتێبێکی بە زمانی سپانیۆلیی لە ژێر سەرناوی خولیاو و مەرگی رەحمانی کورد خولیای کوردستان [بەسەرهاتی سیاسیی و تیرۆری د.قاسملوو] سکرتێری حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران نووسیوە و لە کاراکاس چاپی کردووە. سالێک دواتر نووسەر خۆی ئەو کتێبەی کردووە بە ئینگلیزیی و لە ڕێکەوتی ٣٠/١٢/ ٢٠٠٩ لە ئەمریکا بڵاوکراوەتەوە.

ئەوکتێبە کە گەیشتووەتە کوردستان بە پێشنیاری مەلا عەبدوللا حەسەنزادە ناوسراو بە حەبیاکیی، لەلایەن ماموستا فەتاح کاویان، ئەندامی رێبەریی حدکای (سەردەمی د.قاسملوو) کراوە بە کوردیی و لە چاپییەکەمی دا کە ژمارەی ٦٦٦ی بەڕێوەبەرایەتیی کتێبخانەکانی وەرگرتووە، لە ژوئیەی ٢٠٠٩ لاپەرەی ٢ی لێدراوە. هەر ئەوکتێبە لە لاپەرەی ٣٤٤دا وەهەرلەچاپی یەکەمیدا سالی چاپ کردنەکەی ٢٠٠٦ نووسراوە. واتە ئەو دەقەکوردییەی مەلاعەبدوللا دوو ساڵ پێشتر لە دەقی سپانیۆلیی ئەو کتێبە و سێ ساڵ بەر لە چاپی ئینگلیزییەکەی بە کوردیی چاپ کراوە!!

لە بەشەکانی بەرێدا باس کرا کە مەلا عەبدوللای حەسەنزادە، بێ ئەوە شارەزاییەکی لە زمانە بیانییەکان و بە تایبەتیی دوو زمانی ئینگلیزیی و سپانیۆلیی بووبێ، لە نەخۆشیی وەرگێڕ بە خراپ کەڵکی وەرگرتووە، زانیویە کە ماموستا کاویان ناتوانێ بە پێداچوونەوەکەیدا بچێتەوە، خۆی لێ کردووە بە ئێدیتۆر و بە هەزاران تەزویری لەو بەناو پێداچوونەوەکەیدا کردووە و خۆی گوتەنی :" بەزاراوەی سیاسیی : " مشکی تێداکوشتووە".

تەزویرەکان بە مەبەستی چەواشەکردنی واقعییەت، شاردنەوەی جینایەتی تیرۆری د.قاسملوو و عەبدوللاقادریی ئازەر (١٣/٧/ ١٩٨٩، هاوکارییو هاودەستیی لەگەل پلانداڕێژەرانی تێرۆر و تێڕۆریستەکان و هاودەستەکانیان، (کوردو بیانیی و دەزگای پۆلیس) کراون.

پێشتریش باس کرا کە مەلا عەبدوللا بۆ ئەو تەزویرانە کە کردوونی، هاوکات و وەستایانە دوو دەوری جیاوازی لەو جینایەتانەدا گێڕاوە:

١ – خۆی بە دۆستی نزیکی د.قاسملوو، دڵسۆز بۆ خاک و نیشتمان، دژبە نیزامی ئاخوندیی, سپای پاسداران و هاودەستانیان نیشان داوە.

٢– بە ئێرادەی ئازادی خۆی بووە بە هاودەستی پلانداڕێژەرانی جینایەتی تیرۆری رێبەرانی حدکا و هاوکاری ئیتتیلاعاتی سپای پاسداران، لە ئیدئۆلۆژیی ویلایەتی خومەینییدا تواوەتەوە و بۆ خۆ پاراستن لە تێرۆر، رامالینی سامانی حدکا، بیمەکردنی دەسەلاتی خۆی بەسەر تاقمێکی فریودراوی بەسیجیی مەسلەکی ناو حدکا زەمینەی تیرۆری سەدان ئەندامی حدکا، ئاشبەتاڵ و توناکردنی بزووتنەوەی کوردی لە رۆژهەلاتی کوردستان بۆ نیزامی خومەینیی خولقاندووە.

مەلاعەبدوللا لەو تاوانانەی کە دژ بە کورد کردوونی تەنیا نەبووە تۆڕێکی بەربڵاوی جاسوسیی و تیرۆری سازماندراوی کوردو ئیتتیلاعاتی سپای پاسداران لەو جینایەتانەدا کە دژ بە کورد کراون بەشدار بووە.

ژمارەی لە رادەبەدەری تەزویرەکان و لەهەمبەردانانیان لەگەڵ دەقی ئینگلیزیی کتێبەکە،ئەو دەرفەتەیان بۆ مەلا عەبدوللا نەهێشتووەتەوە کە بتوانێ کەس یان کەسانی دیکە بە تەزویری ئەو کتێبەی کارۆل پرۆن هۆبێر تۆمەتبار بکا.

تەزویرەکانی مەلا عەبدوللا ئەمارەی دادوەریی و دانپێدانانی ناوبراون بە شەریکەتاوانییەکەی لەگەل بریاردەرانی تێرۆر، تێرۆریستەکان و هاوکارەکانیان. ئاشکراکردنی ئەو تەزویرانە بوونە هۆی دۆزرانەوەی ئاڵقە بزرکراوەکانی تیرۆری د،قاسملوو، د.شەرەفکەندیی، عەبدوللا قادریی و سەدان تێرۆرکراوی حدکا لە باشوری کوردستان. ئێستا روون و ئاشکرایە کە بەرپرسانی سەرەکیی ئەو هەزاران تاوانەی کە دژ بە

ڕێبەرانی حدکاو ئەندامانی کراون کێن. مەلا عەبدوللا و تیمەهاودەستەکەی ناتوانن خۆیان لەبەرپرسایەتیی ئەو هەموو جینایەتە دژ بە کورد لە ڕۆژهەلاتی کوردستان بشارنەوە. ئاشکرابوونی تەزویرکانی مەلا عەبدوللا بوونە بەڵگەی بەدرۆخستنەوەی ئەو بوختان و تاوانانەی کە لە دەیان ساڵی ڕابردوو دا بۆ تێکۆشەرانی حدکا،حیزب، سازمان و تەنزیمە کوردستانییەکان هەڵبەستراون و ئەندامانی حدکا بە بوختانی جۆراوجۆری سیاسیی لە ڕیزی بزوتنەوە وەدەرنراون. لە ڕیزی ئەوکەسانەدا دەبێ باس لە ڕەوانشاد کەریم حیسامیی، ئەندامی کومیتەی ناوەندیی و جێگری سکرتێری حدکا و مامۆستا هێمن شێخ الاسلامیی، ئەندامی کۆمەلەی ژیانەوەی کورد، شاعیری سەردەمی کۆماری کوردستان کە بە بوختانی هەڵبەستراوی مەلا عەبدوللا حەسەنزادە لە "حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێران" وەلا نران.

مامۆستا هێمن بە جاسوسیی مەلا عەبدوللاو بوختانی ئەوە کە گوایە "مالەکەی کردبێتە بە بنکەی پەشیمان کردنەوەی پێشمەرگە، زیندانی کرا. درۆبوونی ئەو بوختانەی مەلا عەبدوللا زۆر زوو ئاشکرابوو. کەریمی حیسامییش بە بوختانی "جاسوسیی "بۆ ڕوسەکان" بێ ئەوە لێی بکۆڵدرێتەوە ناچار بە گۆشەنشینیی کرا.

درێژەی بڕگەی دەیەم چیرۆکێکی تەواو نەبوو [ناتەواو] Chapter X An Unfinished Story

لاپەڕەی ٢٧٣ بەرامبەر ٢٩٧ تا ٣٠٢ دەقی کوردیی کتێبی خولیاو مەرگی ڕەحمانی کورد،

نۆزدە هێڵی لاپەڕەی ٢٧٣ و سەرچاوەکانی بەرامبەر بە لاپەڕەی ٢٩٧ دەقی کوردیی کتێبی خولیا و مەرگی ڕەحمانی کورد لە لایەن مەلا عەبدوللاوە سانسۆر کراوە. بڕوانە دەقە سانسۆرکراوەکە لە دەقە ئینگلیزیی و کوردییەکە لە لاپەڕەی ٢٩٧دا. وەرگێردراوی ئەو بەشە سانسۆرکراوەش لە لە خوارەوە بخوێنەوە!

" لە پاییزی ١٩٩٢، دادگەی بەرزی ئوتریش بڕیاری دا کە کەم و کوڕیی لە پرۆسەی لێکۆلینەوەدا نەبووە، چونکە ئەوکارانەی کە پێوەندییان بە ڕوداوەکانەوە هەبووە لەوکاتەدا بۆ دەسەلاتدارانی حاکمیەت ئاشکرا نەبوون. ئەو دادوەرە گوتی:" دادگا بێ ئەوە لێکۆلینەوە لە " شاهیدەکان" بکا کۆتایی بە پەروەندەی ڕوداوە تێرۆریستییەکە هێناوە[1]، ئەوبڕیارەی دادوەر لە قۆناخی یەکەمی لێکۆلینەوە (prime facie یا prima faci بووە وسکاڵای خاتو کرولیشی بە دژی کۆماری ئیسلامیی ئێران لەکارخست. ئەو بڕیارە لەلایەن دادگای پێداچوونەوەی ڤییەن پشتیوانیی لێکرا و[2] لە پازدەی سێپتامبری ١٩٩٢ وەلانرا."

بەپێی بڵاوۆکی ماگازین تایم، وۆلفگانگ شالنبێرگ ، سکرتێری وەزارەتی دەرەوەی ئوتریش. حاشای کردووە کە کە گوشارێک لەلایەن تارانەوە بۆ ئازاد کردنی تۆمەتبارەکان لە ئارادا بووبێ و گوتی" پۆلیس بە پێی زانیاریی یەک کە لەو کاتەدا لەبەردەستیاندا بووە بڕیاریان دابوو،بەلام هاوپلەیەکی دیکەی ئەو مەئمورە بێ ئەوە ناوی خۆی بڵێ ئاماژەی بەوە کرد کە ڕەنگە ڕازیی بوونی ئوتریش بۆ سستیی نواندن ئەوە بووبێ کە: هیچ ولاتێک وەدوای لێکۆلینەوە لە کارێکی تێرۆریستییناکەوێ. ئەوە هەڕەشەکردنە لە دەوڵەت، دژی سەقامگیریی و دژی سیستمی سزادانە. مەحکوکردنی تێرۆریستێک لە ئوتریش بە درێژایی تەمەن بە مانای ١٥ ساڵە زیندانە. ئەوەش مانای ئەوەیە کە تۆخۆت بۆ ئەوماوەیە توشی مەترسیی کردووە.[319]

Carol Prunhuber 273

The Kurds went on with their lives, fighting in the mountains or in exile.

In autumn of 1992, the Austrian high court ruled that "there had been no deficiencies in the proceedings, because the respective and relevant facts had not been clear to the authorities in time, the judge said." The court dismissed the case without hearing evidence, ruling that Ms. Krülich had failed to make a *prime facie* case and that it lacked jurisdiction to hear a case against the Islamic Republic of Iran. This decision was confirmed by the Oberlandesgericht Wien, the appellate court of Vienna, and dismissed on September 15, 1992.[318]

According to *Time* magazine, Wolfgang Schallenberg, secretary general of the Austrian Foreign Ministry, denied there was any pressure from Tehran to release the suspects. "The police made their determination according to the information available to them at the time," he said.

"But another top-level Vienna bureaucrat privately pointed out what may be a more compelling reason for Austria's laxity: 'No country wants to prosecute a terrorist case. It's a threat to your government, to your stability, to your penal system. A convicted terrorist faces a life sentence, which means in Austria at least fifteen years. That means for fifteen years you are at risk.'"[319]

◆ ◆ ◆

1_ مەبەست لە شاهیدەکان [تێرۆریستەکان یان گومانلێکراوان و تۆمەتبارەکانی پەروەندەکەبووە]

2 _ appellate , Rechtsmittelgericht

[319] Thomas Sancton, Nomi Morris, Elaine Shannon, and Kenneth R. Timmerman. "The Tehran Connection." *Time* magazine. New York, March 21, 1994.

سەرچاوە : تۆماس سانکتون، نۆمی مۆریس، ئێلێن شانوون، کنێت ئار تیمرمەن . "پێوەندیی لەگەڵ ئێران" تایم ماگازین. نیویۆرک ، ٢١ مارس ١٩٩٤

In 2009, in a press conference on June 18, Pilz, now Green Party security spokesperson, once again accused Ahmadinejad of alleged participation in the assassination. He said a German weapons dealer, serving a prison sentence in Trieste, had told the Italian police that he had been "in regular contact with Iranian services in 1989 regarding illegal arms deliveries. He affirmed having delivered half a dozen light weapons . . . at the Iranian embassy in Vienna during the first week of July 1989. At the meeting there, there were three Iranians, and a certain 'Mohamed' [Ahmadinejad] who later became president [of Iran] had been present."[322]

"Pilz said, 'I have no doubt he was involved,' adding that Ahmadinejad may have pulled the trigger on one of the guns used to kill the men. Pilz claimed there had been two Iranian teams involved in the assassinations—a negotiations team and an execution team. Pilz said Ahmadinejad had been responsible for gathering and preparing the weapons used and had been a member of the commando. . . . Pilz said he had passed on documents about the case, translated into German, to the Ministry of the Interior and the state prosecutor's office."[323]

سانسۆرو تەزویری ١٩ خەتی لاپەڕەی ٢٧٤

دەقی ئینگلیزیی، بەرامبەر بە لاپەڕەی ٢٩٧ وەرگێراوی دەقی کوردیی کتێبی خولیا و مەرگی ڕەحمانی کورد و مانای ئەو تێکستە بەکوردیی :

پیتێر پیلچ قسەکەرێکی ئەمنییەتیی حیزبی کەسکەکان لە ئوتریش لە ١٨ ژوئەنی ٢٠٠٩ لە کۆنفەرانسێکی چاپەمەنیی‌دا جارێکی دیکەش ئەحمەدی نژادی بە ئیدیعای بەشداریی کردن لە تێرۆرەکەدا تۆمەتبار کرد. پیلچ گوتی:چەک فرۆشێکی ئاڵمانیی کە لە شاری تریست حوکمی مەحکوم بوونی خۆی تێپەردەکا بە پۆلیسی ئیتالیای ڕاگەیاندووە کە بەردەوام لە ساڵی ١٩٨٩ لەگەڵ دەزگای ئەمنییەتیی ئێرانیی‌یەکان لەمەر فرۆشتنی چەک لە پێوەندیی‌دا بووە و نیوە دوجێنێکی چەکی سوک لە باڵوێزخانەی ئێران‌دا پێفرۆشتوون. نابراو گوتوویە کە حەوتووی یەکەمی ١٩٨٩ لەڤییەن سێ ئێرانیی بەشدار بوون و بە دڵنیایی یەک لەو سێ کەسە[احمدی نژاد] کەدواتر بوو بە سەرۆک کۆماری ئێران بەشدار بووە.[٣٢٢]

پیلچ گوتی: من شکم نییە کە ئەو لەو کارەدا بووە و لێ‌زیاد کرد کە ئەحمەدی نژاد ماشەی یەکێ لەوچەکانەی کێشاوە کەبۆ کوشتنی ئەو پیاوانە کەڵکیان لێوەرگیرابوو.

پیلچ ئیددیعای کرد کە دوو تیم بۆ بەرێوەبردنی ئەو تێرۆرە بەشداربوون. تێمێکی وتوێژکەرو تیمێکی تێرۆریستەکان. پیلچ دەڵێ ئەحمەدی نژاد بەرپرسی کۆکردنەوەی چەک و ئامادەکردنیان و ئەندامی فەرمانەدریی بووە... پیلچ دەڵێ : ئەو بەڵگەکانی کردوون بە ئاڵمانی و بۆ وەزارەتی ناوخۆیی و دەفتەری دادستانیی ئوتریشی ناردوون.[323]

سەررنج ڕاکێشە کە ئەوبەشە تەزویرکراوە ٢٢ سەرچاوەی هەیە کە لە لاپەرەکانی ٣٤٦ و ٣٤٧ و ٣٤٨ و ٣٤٩ دانووسراون. لەو ٢٢ سەرچاوەیە ٧ سەرچاوەی بە شێوەیەکی سانسۆرکراو بێ ئاماژەکردن بە ژمارەی لاپەرەکانی کتێبەکە لە پەراوێزی دەقەکوردیی‌یەکەدا نووسراون.

ئێدیتۆری تەزویریی(مەلا عەبدوللا حەسەن‌زادە) ئەگەرخوێندنەوەی ژمارەکانی بە زمانی لاتین زانیبا لانی‌کەم لەو سەرچاوانەی کە یارمەتیدەری تەزویرەکانی بوون، بۆ پشتیوانیی لە صحرارودی و رفسنجانی بە دژی ئەحمەدیی‌نژاد دەیتوانی کەڵکیان لێوەرگرێ.

In the Avenue Circulaire, in the thirty-fourth division of the Père Lachaise cemetery in Paris, there is a simple tomb with an inscription that reads:

لاپەرەی٢٧٤ دەقی ئیگلیزی لە شەقامەڕێی سیرکیولێر، لە بەشی سیوچواری گۆڕستانی پێرلاشێز لە پاریس بەردەنووسراوێکی ساکار هەیە کە ئەو دەقەی بەزمانی فەرەنسیی لەسەر دەخوێندرێتەوە: دوکتور عەبدولرەحمان قاسملوو ڕێبەری کورد لەدایکبووی ٢٢ ی دێسامبری ١٩٣٠ لە ورمێ (کوردستانی ئێران) بوو و، لە ١٣ ژوئییەی ١٩٨٩لە ڤییەن (ئوتریش) تێرۆرکرا. د. قاسملوو بۆ ئازادیی و بۆخەلکی کوردژیاو بۆکوردستان مرد.

لاپەرەی ٢٩٨ وەرگێردراو

خوێنەری بەڕێز ! حەسەنزادە دوای تێکەڵبوونەکەی لەگەڵ ئیتیلاعاتی سپای پاسداران و توانەوە لە خەیاڵپلاوەکەی تالەبانیی و نەوشیروان مصطفیدا لە ڕێکەوتنی مانگی دەی ١٩٨٦ لەگەڵ باقری ذوالقدر کە دواتر باسیاندەکرێ، بەهەرشێوەیەک بۆی لوابێ هەوڵیداوە بەڵگەو فاکتی کۆکراوەی دامودەزگا حقوقی بەشەرییەکان کە دژی بریادەرانو تێرۆریستەکان بووبن ، سانسۆر بکا یان بەشێوەیەک دەستیان تێوەرداو خەوشداریان بکا.

٢٩٨ قاسملووی کورد

گڵکۆیەکی ساکار هەیەو ئەم شتانەی لەسەر نووسراون:

دوکتور عەبدوڕڕەحمانی قاسملوو
ڕێبەری کورد
لەدایک بووی ٢٢ی دیسامبری ١٩٣٠
شاری ورمێ (کوردستانی ئێران)
لە ١٣ی ژووئیەی ١٩٨٩دا کوژراوە
لە ڤییەن (ئوتریش)

لە تەنیشت وی گڵکۆیەکی بەردی لەو فۆرمەو لەو ڕەنگە هەیە. ئەویش گڵکۆی عەبدوڵلا قادری ئازەرە. ئەویش هەر لەورۆژەدا لە ڤییەن کوژرا. لە بارەی قاسملوودا لەسەر کێلێ گڵکۆی نووسراوە «بۆکورد ژیاو بۆ کورد مرد».

بە مردنی قاسملوو، بزووتنەوەی نەتەوایەتیی کوردستانی ئێران بۆ جارێکی دیکەش بێسەر مایەوە. ئەویش بەهۆی سیاسەتی کۆماری ئیسلامی بوو کە لەسەر بناخەی کوشتنو نابووت کردنی موخالیفەکانی دامەزراوە.

کوشتنی ڕێبەرانی سیاسیی ئۆپۆزیسیۆنی شۆڕشی ئیسلامیی ئێران هەر دوای سەرکەوتنی شۆڕشەکە دەستی پێکرد[1]. لە ٧ی ئۆکتۆبری ١٩٧٩دا، شازادە شەهریاری شەفیق یەکەمین کەسێک بوو کوژرا: ناوبراو خوشکەزای شا بووو لە پاریس کوژرا.

پێتەختی فەرانسە بۆ پیاو کوژە بەکرێگیراوەکان شوێنێکی لەبار بوو. لە ١٨ی ژووئیەی ١٩٨٠دا، شاپووری بەختیار لە هێرشێککە کردیانە سەری بەسەلامەت دەرچوو. لەو هێرشەدا پۆلیسێکو دراوسێیەک کوژران. فەرماندەی کۆماندۆکان، ئەنیس نەققاش، کە کابرایەکی بە فەرهەنگی خەڵکی لوبنان بوو، دەستگیر کراو بە حەپسی ئەبەد مەحکووم کرا.

ساڵی ١٩٩٠، سەرۆک کۆماری فەرانسە، فرانسوا میتێران، بۆ ئەوەی پێوەندیی نێوان فەرانسەو ئێران ئاسایی بکاتەوە کابرای بەخشیو ئازادیان کرد. ساڵێک دواتر شاپووری بەختیاریان، لە ماڵەکەی خۆی لە دەوروبەری پاریس بە چەقۆ کوشت.

لە ٢٧ی فێوریەی ١٩٨٤دا، ژێنەڕاڵ غولام عەلی ئووەیسی، فەرماندەری نیزامیی پێشووی تاران، و براکەی غولام حوسێن ئووەیسی لە پاریس کوژران. پیاو کوژەکان ناوێکی تایبەتییان هەبوو: تاقمێکی لایەنگری خومەینی بوونو ناسناوی «جیهانی ئیسلامی«و «ڕێکخراوی شۆڕشگێڕی ئێران بۆ ئازادیو ڕیفۆرم»یان لەسەر خۆیان

١- بەپێی زانیاریی گرووپێکی کە لە بێرووت دامەزرابوو دەگەڵ ئێرانیش پێوەندییەکی زۆر باشی هەبوو، بەپێی زانیاریی ڕۆژنامەی ئینیدی پێندنت لە ساڵەکانی نیوەی ١٩٨٠دا لەلایەن سوپای پاسدارانی شۆڕشەوە دەستووریان پێدرابوو پێش بە هەر جەشنە بەرهەڵستکارییەک لە دژی ڕژێم لە هەر کوێیەک بێ بگرن». دیلیپ هیرۆ، لابیرێنتی ئێران، کتێبە نەتەوەییەکان، نیویۆرک، ٢٠٠٥، ل.٢٦٥

Carol Prunhuber 275

Dr. Abdul Rahman
Ghassemlou
Dirigeant Kurde
Né le 22 Décembre 1930
à Urmia (Kurdistan d'Iran)
Assassiné le 13 Juillet 1989
à Vienne (Autriche)
Mort pour la liberté
Du peuple Kurde
Mort pour le Kurdistan

Next to it is another tombstone, similar in form and color, for Abdullah Ghaderi-Azar, murdered in Vienna on the same day. As for Ghassemlou, the tombstone reads, "Killed for the freedom of the Kurdish people. Killed for Kurdistan."

With Ghassemlou's death, the national Iranian Kurdish movement had been decapitated once more through the preferred method of the Islamic Republic: the physical elimination of its adversaries.

According to a report published in May 2008 by the IHRDC, the Iran Human Rights Documentation Center: "Since 1979, high-level officials within the Islamic Republic of Iran, particularly those within the Revolutionary Guards and the Ministry of Intelligence, have been linked to at least 162 extrajudicial killings of the regime's political opponents around the globe. These attacks have been carried out on the authority of the Supreme Leader of the Islamic Republic and have been planned and coordinated at the highest levels of the clerical establishment. The Iranian government has made extensive use of its own intelligence facilities as well as terrorist proxies, such as the Lebanese Hezbollah organization, to mount attacks on foreign soil in contravention of national and international law."[324]

The murder of political leaders of opposition to the Iranian revolution had begun soon after its triumph.[325] On December 7, 1979, Prince Shahriyar Mustapha Shafiq was the first to fall; the Shah's nephew, he was murdered in Paris.

The French capital was a favorite for the scenario of hired assassins. On July 18, 1980, Shapour Bakhtiar had escaped alive from an attack in which a policeman and a neighbor died. The head of the commando,

Dr. Abdul Rahman
Ghassemlou
Dirigeant Kurde
Né le 22 Décembre 1930
À Urmia(Kurdistan) d'Iran
Assassiné le 13 Juillet 1989

À Vienne(Autriche)
Mort pour la liberté
Du peuple Kurde
Mort pour le Kurdistan

مەلا عەبدولا ئەو بەشە ڕەنگ کراوەی سانسۆرکردووە. هەرچەند کارۆل خۆی لە درێژەی نووسراوەکەیدا جارێکی دیکە ئەو مەفهوومەی گەیاندووە و وەرگێر کردوویە بە کوردیی و مەلا عەبدولا نووسیویە.

بەڵگەیەکی ڕوون و حاشاهەڵنەگری هاوکاریی مەلا عەبدوللا حەسەنزادە لەگەڵ پلە بەرزەکانی وەزارەتی ئیتیلاعاتی ڕژیم و سپای پاسداران

پاکانەکردنەکەی مەلا عەبدوللا و داپۆشینی جینایەتی ١٦٢ تێرۆرکراوی دژبەری سیاسیی ڕژیم [324]

مەلا عەبدوللا تەزویرێکی دیکەی لە لاپەرەی ٢٧٥ کە لەسەرەوە دەیبینن لە پێداچوونەوەی دەقە وەرگێردراوەکەی مامۆستا کاویاندا کردووە. بڕوانە هێڵی ١٨ تا ٢٩ لەلاپەرەی ٢٧٥ دەقی ئینگلیزیی کتێبی خولیاو مەرگی ڕەحمانی کورد (پاراگرافی سێهەمی دەقەکوردییەکەی لاپەرەی ٢٩٨).
مانای دەقە سانسۆرکراوەکە دا لەرووپەڕی خوارەوەدا بخوێننەوە!

According to a report published in May 2008 by the IHRDC, the Iran Human Rights Documentation Center: "Since 1979, high-level officials within the Islamic Republic of Iran, particularly those within the Revolutionary Guards and the Ministry of Intelligence, have been linked to at least 162 extrajudicial killings of the regime's political opponents around the globe. These attacks have been carried out on the authority of the Supreme Leader of the Islamic Republic and have been planned and coordinated at the highest levels of the clerical establishment. The Iranian government has made extensive use of its own intelligence facilities as well as terrorist proxies, such as the Lebanese Hezbollah organization, to mount attacks on foreign soil in contravention of national and international law."[324]

بەپێی راپۆرتی چاپ کراوی مانگی مای ساڵی ۲۰۰۸لەلایەن " مركز اسناد حقوق بشر ایران (ناوندی بەڵگەنامەنی مافی مرۆڤ، ئێران) :

لە ساڵی ۱۹۷۹ وە بەرپرسە پلەبەرزە رسمییەکانی کۆماری ئیسلامیی ئێران لە ریزی هەرە سەرەوە بە تایبەتیی ئەندامانی سپای پاسداران و وەزارەتی ئیتتیلاعاتی رژیم (دەزگای جاسوسیی دەوڵەت) لانیکەم لە کوشتنی ناقانونیی ۱٦۲ کەس دژبەری سیاسیی رژیم لە سەرانسەری جیهان دا دەستیان بووە. ئەو هێرشانە بە پشتیوانیی دەسەڵاتی رێبەری کۆماری ئیسلامیی ئێران و هاودەنگی بالاترین ریزی ئاخوندەکان کراون و پلانیان بۆ دارێژراوە.دەوڵەتی ئێران لەبەربلاوترین ئیمکاناتی تایبەتیی جاسوسیی خۆی و لە تێرۆریستە بەکرێگیراوەکانی وەکو حیزبوللای لوبنان بۆ هێرش کردنەسەر دژبەرەسیاسییەکانی خۆی لە خاکی ولاتانی دیکە و بە پێچەوانەی قانونە میللیی ونێودەولەتییەکان کەلکی وەرگرتووە.[324]

Carol Prunhuber 347

313 Ibid.
314 IHRDC. *No Safe Haven*. New Haven, CT: May 2008, p. 27.
315 Izzadin Mustafa Rasul, interview with the author. Koya, Iraqi Kurdistan, July 2009.
316 Ibid.
317 Kenneth R. Timmerman. "A Wasted Opportunity to Help Iranian Kurds." *Washington Times*, July 31, 1996.
318 IHRDC. *No Safe Haven*. New Haven, CT: May 2008, p. 29.
319 Thomas Sancton, Nomi Morris, Elaine Shannon, and Kenneth R. Timmerman. "The Tehran Connection." *Time* magazine. New York, March 21, 1994.
320 William J. Kole. Associated Press, 2005.
321 In 1980, Ahmadinejad was named district governor in Maku, West Azerbaijan. One of his tasks was to squelch the Kurdish rebellion and drive the peshmergas out of the district. After 1986 he was allegedly an officer of the Guardians of the Revolution in the Ramazan headquarters in the western city of Kermanshah in Iranian Kurdistan. He joined the Revolutionary Guard's Special Forces Brigade (the Quds Force), an elite group trained to carry out commando-style attacks outside of Iran.
322 Agence France Presse. Vienna, June 18, 2009.
323 http://www.austriantimes.at/index.php?id=14092l; *Austrian Times*, June 18, 2009. For additional details, see also testimony transmitted through Abolhassan Bani Sadr in Appendix 1. Also see IHRDC, Iran Human Right Documentation Center. *No Safe Haven: Iran's Global Assassination Campaign*. New Haven, CT: May 2008. Information for their May 2008 report is taken from Peter Pilz. *Eskorte nach Teheran: Der Österreichische Rechtsstaat und die Kurdenmorde* (*Escort to Tehran: The Austrian Constitutional State and the Murders of the Kurds*). Ibera & Molden. Vienna, 1997.
324 IRHDC. *No Safe Haven*. New Haven, CT: May 2008, p. 3. Agents of the Islamic Republic have assassinated opposition figures in the Philippines, Indonesia, Japan, India, and Pakistan in Asia; Dubai, Iraq, and Turkey in the Middle East; Cyprus, France, Italy, Switzerland, Germany, Austria, Norway, Sweden, and Great Britain in Western Europe; and across the Atlantic in the United States. For a list of those assassinated outside of Iran, see Appendix 1 of the report: Chronological list of those killed during the Islamic Republic of Iran's global assassination campaign, pp. 67–76.
325 "According to a Beirut-based source well connected with Iran, and cited by Robert Fisk in *The Independent*, there was a standing order, dating back to the mid-1980s, by the Islamic Revolutionary Guards Corps' intelligence committee 'to neutralize all armed opposition to the regime

سەرچاوەکانی ئەوبابەتە سانسۆرکراوە لە لاپەڕەی ۳٤۷ و لە روبەروتدا بخوێنەوە! بروانە ژمارەی سەرچاوەکان لە تەنیشتی تێکستەکە! مەلا عەبدوللا بەتایبەتیی لە پێوەندیی بە کردەوەی خۆیدا ئەوبابەتە ی سانسۆرو تەزویر کردووە.

وەرگێڕدراوی سەرچاوەی بابەتە تەزویرکراوەکان لە بڕگەی دە چیرۆکێکی ناتەواو لاپەرەی ۲۷۱تا ۲۷۹ لە ژمارەی ۲۱۰ وە دەست پێدەکا و لە ۳۳۲ کۆتایی پێهاتووە.سەرچاوەی ئەم بەشە لەو ژمارانەدا ۳۲۳ و ۳۲٤ و ۳۲٥ دا بخوێنەوە!

سەرچاوەی ژمارە ۳۲۳ Austrian Times ۱۸ ژوئەنی ۲۰۰۹ بۆ دیتنی وردەکاریی زیاتر بروانە شاهیدییدانەکەی ابولحسن بنیصدر لە سێ لاپەرەی ۲۸٥–۲۸٦–۲۸۷ ی کتێبەکەدا کە مەلا عەبدوللا هەر سێ لاپەرەکەی سانسۆر کردووە.

لە بەشی ۱۷ ی ئەو لێکۆلینەوەیەدا وەرگێڕدراوی ئەو سێ لاپەرە سانسۆرکراوەش دەخرێتە بەرچاوی خوێنەر. هەروەها بروانە ناوەندی بەڵگەنامە- کانی مافی مرۆڤ لە ئێران ! شوێنێک ئەمن نیە پەنای بۆبەری. مانگی مارسی ۲۰۰۸ راپۆرتێکی دراو لەلایەن پیتر پیلچەوە، ئیسکۆرت بەرەو تاران. ئوتریش ولاتی قانون و کوشتاری کوردان.

۳۲٤ پەناگەیەکی ئەمن نیە، مانگی مای ۲۰۰۸ لاپەڕەی ۳ کارگێڕانی ئەمنییەتیی کۆماری ئسلامیی ژمارەیەک رومای ناسراوی دژبەری کۆماری ئیسلامیی یان لە فیلیپین، ئەندۆنێزیی، ژاپۆن، هند، پاکستان لە ئاسیا،لە دوبێی، عێراق، لە تورکیا لە رۆژهەڵاتی ناوەراست، قێبرێس، فەرانسە، ئیتالیا ، سویس، ئالمان، ئوتریش ، نۆروێژ، سوئێد، و بریتانیای مەزن لە ئوروپای رۆژاوا، لە ئاتلانتیک و ولاتە یەکگرتووەکان لەلایەن تێرۆریستەکانی سپای پاسدارانەوە تێرۆر کران، بۆ خوێندنەوەی لیستی تێرۆرکراوان بروانە لکیندراوی ژمارە ۱ی لیستی رۆژبەرۆژی ئەوانەی لە کەمپینی تێرۆری کۆماری ئیسلامییلە جیهان دا تێرۆر کراون لاپەرەکانی ٦٦ و ٦٧.

بە پێی وتەی سەرچاوەیەکی زۆر نزیک لە ئێران و لە زمانی رۆبێرت فیسکەوە لە ''ئیندیپێندێنت'' دەستوردرابوو بە پاسدارەکانی ئینقلاب (بەشی جاسوسیی) لە نیوەی هەشتاکانەوە هەموو دژبەرێکی چەکداری دژی نیزام لە هەموو جێیەک بێدەنگ بکەن.

سانسۆری ۲٦ هێڵی لاپەرەی ۲۲۷ لە پێداچوونەوەکەی مەلا عەبدوللا بە وەرگێردراوی کتێبی خولیاو مەرگیرەحمانی کورد

سانسـۆری ٤١ هێڵـی لاپـەڕەی ٢٢٧ و ٢٢٨دەقـی ئینگلیـزی کتێبەکـە لەلایـەن مـەلا عەبدوللاحەیاکیی‌یـەوە لـە هێڵـی نـۆوە بەرامبـەر بـە هێڵـی ٧ ی دەقـە کوردیەکـە لـە لاپـەڕەی ٣٠٠ وە دەسـتی پێکـردووە و ئـەوەش مانـای ئـەو ٤١ هێڵـە سانسـۆرکراوەیە کـە دەخرێتـە بـەر چـاوی خوێنـەری ئەم لێکۆلینەوەیە.

کریم لاهیجـی، سـەرۆکی کۆمەڵـەی پشتیوانیی لـە مافەکانی مرۆڤ لـە ئێـران نووسـیویە : زۆر لـە دژبەرەسیاسـیی‌یە ئێرانیی‌ـەکان لـە فییـەن، پـاریس ، سـویس قێبـرێس و تورکیـا تێـرۆر کران.لـەناو پرانیـی ئـەو تێرۆرانـەدا دادگـایی کردنەکـە بـۆ تێـرۆری د.شـەرەفکەندیی جیـاواز بـوو- هـەموو ئەوانـەی کـە حـوکم دران لـە ئێـران، خـاوەن ئـەمانی سیاسـیی بـوون و ئەوانـەش کـە حوکمەکـەیان بەسەرداسـەپاندن زۆریـان پاسـپۆرتی دیپلۆماتێکیـان هـەبوو. لاهیجـی شـرۆڤەی کـردو گـوتی: مـن لـەوێ بەشـدار بـووم. لـە دادگـەی تێـرۆری بـەختیار و دادگـایی‌کردنی تێرۆریسـتەکەی‌دا لـە پـاریس بەشـدار بـووم. جینایـەتکاران رێگـەدران لـە وولاتـەی کـە تێرۆرەکـەیان لێ‌کردبـوو وەدەرکـەونو بگەڕێنـەوە لای ئەربابەکانیان.

لاهیجـی گـوتی :"ئـەوە هـەر لـە ئـوتریش نـەبوو" لـە فەرەنسـە قاتلـە ناودێرکراوەکـان گەڕانـەوە بـۆ ئێـران. فەرەنسـە وەلامـی سویسـی بـە داوای وەرگرتنـــەوەی تۆمەتبارەکـــە ســـەرەرای هـــەبوونی قـــەرارادای گەراندنـــەوەی تاوانبـــاران لـــە نێـــون دوو دەولـــەتدا نەدایـــەوە. سـویس چـووە شـورای ئەمنییـەت ، بـێ سـود بـوو. ئـەوە لەسـەردەمی دەولـەتی بـالادور بـوو کـە شـارل پاسکوا وەزیـری نـاوخۆیی بـووو ئـەوان لەوکاتـەدا باسیان لە بەرژەوەندیی دەوڵەت دەکرد.

بـەلام بەرژەوەندیی‌ـەکانی دەولـەت چـی بـوون؟ بەرژەوەندیی‌ـەکان ئۆگرییـە ئـابوریی و سیاسـیی‌یەکان بـوون. بازرگـانیی بـوون. ئـەوەش سیاسـەتی زۆربـەی ولاتـانی یـەکێتیی ئوروپایـە. ئـەو ویسـتە سەرپشکە سیاسـیی و ئۆگرییـە ئابووریـیە لـە ژێـر حاکمییـەتی قـانون لـە دیموکراسـیی ولاتـانی رۆژاوادا، دڵ و دەروونـیداوە بـە ئۆتۆکراتـەکان، دیسـپۆت ودیکتاتۆرەکـان بـۆ کردنـی جینایەتـە وەحشـیانەکانیان بـێ ئەوە لانیکەمی سزادان یان لێکۆلینەوەیەکی جیددی لەسەر بکەن.328

ئـاخر تێـرۆری سیاسـیی کـە لـەدەرەوەی ئێـران و عیـراق کـراو راسـتەو خـۆ پێوەنـدیی بـە کۆمـاری ئیسـلامیی ئێرانـەوە هـەبوو، تێـرۆری رضـامظلومان جێگـری سـەرۆکی رێکخـراوەی ئـالای ئـازادیی دوکتـور رضـا مظلومان بوو کە لە مای ١٩٩٦ لە پاریس کوژرا.

تێـرۆری چـوار کـورد لـە ١٩٩٢ [سێ کـورد بـون و ئێرانیی‌ـەک بـە نـاوی دهکـردی، ئـەو کەسـە لـە بنکـەی ناوەنـدیی، لـە دەفتـەری سیاسـیی دەژیـا و بـە حسـین عەجـەم نـاودیربوو. نـاوبراو ئاشـنای د. شـەرەفکەنـدیی و پێکهێنـەری ئاخرکۆبوونـەوەی د.شـەرەفکەندیی لەگـەڵ ئێرانیی‌ـەکان لـە رێسـتۆرانی میکونـوس بـوو. قـەراری کۆبوونەوەکـە لەگـەل خـاوەنی رێسـتۆرانەکە ئـەو داینـابوو. بروانـە کتێبـی تـرور بـە نـام خـدا، نووسـینی پرویـز دسـتمالچی کـە کێشـرایە دادگـە و چوارسـاڵی خایاند.

ئێرانیی‌ـەک و سێ لوبنـانی کـە ئەنـدامی حیزبـوللای لوبنـان بـوون لـەو دادگەیەدا بەتاوانی تێرۆری د.شەرەفکەندیی و سێ کەسەکەی دیکە مەحکوم کران.

Carol Prunhuber 277

of *The Satanic Verses*, was attacked by a man who called himself a representative of the Iranian embassy; and Mitoshi Igarashi, Japanese translator, was stabbed in Tokyo.

On September 17, 1992, Sadegh Sharafkandi, secretary general of the KDPI after Ghassemlou's assassination, was shot to death in Berlin with Fatah Abdulli, representative of the KDPI in Europe; so were Homayoum Ardalan, representative of the KDPI in Germany, and Nouri Dehkurdi, an Iranian political activist.[326, 327]

According to Karim Lahijidi, president of the League of Defense of Human Rights in Iran, many Iranian political dissidents were assassinated in Vienna, Paris, Switzerland, Cyprus, and Turkey. In the majority of these political murders—the trial for Sharafkandi's assassins was an exception—those that ordered them had total immunity in Iran, and those that executed them often had diplomatic passports. "I was present," explained Lahijidi, "in the trial for the murder of Bakhtiar and his assistant in Paris. The criminals were allowed to leave the country where they committed the murder and returned to their bosses.

"This happened not only in Austria," he continued. "In France the alleged murderers were returned to Iran. France did not respond to Switzerland's demand for extradition despite the fact that there exists an agreement between the two states. Switzerland went to the UN Security Council, to no avail. This was during Baladur's government, with Charles Pasqua as minister of the interior, and they were already talking about reasons of state.

"And what are reasons of state? Political and economic interests. Business. This is the politics of the majority of the states of the European Union. This primacy of political and economic interests, under a state of law in a Western democracy, has encouraged the autocrats, despots, tyrants in committing the most atrocious crimes without a minimum sanction or a serious investigation."[328]

The last political assassination, outside the territory of Iran and Iraq, that can be linked directly to the Islamic Republic was that of Dr. Reza Mazlouman, deputy leader of the Flag of Freedom organization, who was murdered, also in Paris, in May 1996.

The assassination of the four Kurds in 1992 led to a trial that lasted almost four years and ended in the conviction of four assassins, in 1997: one Iranian and three Lebanese who had been members of Hezbollah.

٣٠٠ قاسملووی کورد

کوژرانـی قاسـملوو .لـە بێرلین دەگـەڵ فەتاح عەبدولـی، نوێنەری حدکا لـە ئورووپا؛ هومایـون ئەردەلان، نوێنـەری حدکا لە ئەڵمان‌و نووری دێهکوردی چالاکی سیاسـیی ئێرانی کوژران.[1]

کوژرانی ئەو چوار کوردە بوو بەهۆی بەڕێوەچوونی دادگایەک کە نێزیک بە چوار ساڵی کێشاو ساڵی١٩٩٧بە مەحکووم کرانی چوارکەس لە پیاوکوژەکان کۆتایی هات. یەکێک لە مەحکووم کراوەکان ئێرانی و سێیەکەی دیکەیان لوبنانی و ئەندامی حیزبوڵلا بوون.[2]

کوژرانـی چـوار کوردەکە دادگایەکی بەدوای خۆیدا هێنا کە نێزیک بە چوار سـاڵی کێشـا و سـاڵی١٩٩٧بە مەحکووم کرانی چوارکـەس لەپیاوکـوژەکان کۆتایی هات کە یەکیـان ئێرانـی و سـێیان لوبنانـی و ئەندامی حیزبوڵـلا بـوون. دادگا حوکمی گرتنی حوججەتولئیسـلام علـی فەللاحیان وەزیری «اطلاعات»ی ئێرانیشـی دەرکرد. ناوبراو بـە دەرکردنـی فەرمانی بەڕێوەبردنی ئەو جینایەتە تۆمەتبـار کرابوو. حوکمی دادگاکە هەروەها عەلی خامنەیی ڕێبەری هەرە پایەبەرزی ڕێژیم و سەرۆک کۆماری پێشووی ئێران هاشمیی ڕەفسەنجانییشی دەگرتەوە.[3]

حوکمـی دادگا لەبـارەی ڕێبەرایەتیی ئێرانەوە بوو بەهۆی ئەوە کەهەموو باڵیوزانی یەکیەتیی ئورووپا بێ سێ و دوولێکردن و بۆ ماوەی چەند حەوتوو تاران بەجێ بێڵن. ئەڵمانیـش بـە قەدەغەکردنی بازرگانی دەگەڵ ئێران‌ڕەگەلیان کـەوت. بەباوەڕی زانای ئێرانی ـ ئەمریکایی، ڕای تەکیە: بە لەبەرچاوگرتنی بایەخی پێوەندییە سیاسی و ماڵی و بازرگانییەکان دەگەڵ ولاتانی ئورووپایی، ئێران دەسـتی لە کوشتنی ئەو ئێرانییانەی لە تاراوگە دەژین هەلگرت و برگە ڕەشەکانی لە پەروەندە تێرۆریستییەکەی وەلا برد.

١- [illegible]

٢- [illegible]

٣- ڕۆنیا حەکاکیان» کۆتایی هێنان بە ئێرانییە بێ کەنگەکان» نیویۆرک تایمز، ١٠ی ئاپریلی ٢٠٠٧.

مەلا عەبدوللا حەسەنزادە و حجت الاسلام علی فلاحیان وەزیری ئیتتیلاعاتی دەولەتی کۆماری ئیسلامیی ئێران

مەلا عەبدوللا رەمەکیی تەزویری نەکردووە. لە نێوان کارگێرانی سیاسیی – ئەمنییەتیی ئێراندا وەکو تالەبانیی و تەنزیمەکەی لەگەل لایەنی رفسنجانی، فلاحیان، محسن رضائی و صحراورودی بە هۆی تالەبانییەوە تێکەڵ بووە. مەلا عەبدوللا ئەوەندەی بۆی لوابێ بۆ ئەو دەسەڵاتدارانە و بە تایبەتیی بۆ فلاحیان و صحراورودی و محسن رضائی لە پێداچوونەوەی کتێبەکەیدا تەزویری کردووە. نموونەی ئەو تەزویرانە لە سەرچاوەی ژمارە۳۲۹ لاپەرەی ۳٤۸ دەقی ئینگلیزییکتێبی خولیاو مەرگی رەحمانی کورد خولیای کوردستان سەرنجراکیشترین بەشێکە کە مەلا عەبدوللا لە دەقە کوردییەکەیدا تەزویر و سانسۆری کردووە بروانە تێکستەکە لە لاپەرەکانی ۳٤۸ و ۳٤۹دا !

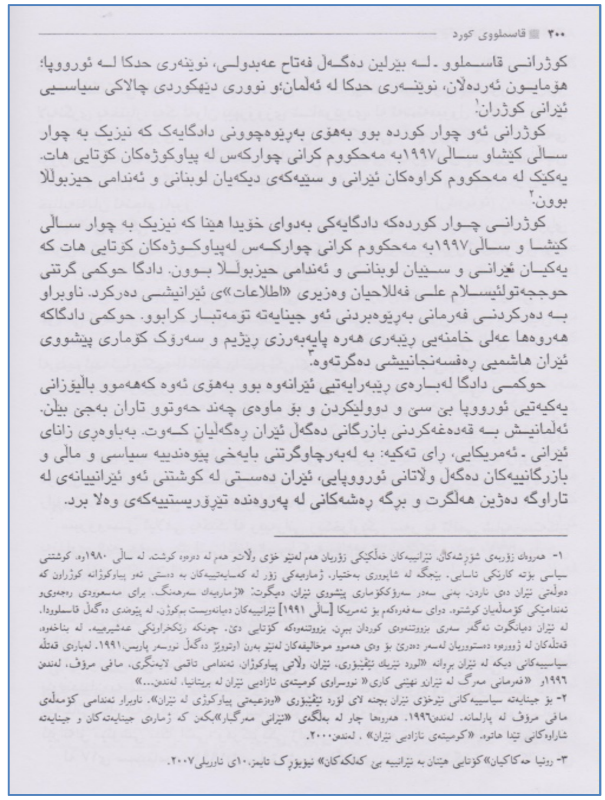

۴۰۰ قاسملووی کورد

کوژرانی قاسملوو ـ لە بێرلین دەگەڵ فەتاح عەبدولی، نوێنەری حدکا لە ئورووپا؛ هۆمایون ئەردەڵان، نوێنەری حدکا لە ئەڵمان؛و نووری دێهکوردی چالاکی سیاسیی ئێرانی کوژران.[1]

کوژرانی ئەو چوار کوردە بوو بەهۆی بەڕێوەچوونی دادگایەک کە نیزیک بە چوار ساڵی کێشاو ساڵی۱۹۹۷بە مەحکووم کرانی چوارکەس لە پیاوکوژەکان کۆتایی هات. یەکێک لە مەحکووم کراوەکان ئێرانی و سێیەکەی دیکەیان لوبنانی و ئەندامی حیزبوڵلا بوون.[2]

کوژرانی چوار کوردەکە دادگایەکی بەدوای خۆیدا هێنا کە نیزیک بە چوار ساڵی کێشا و ساڵی۱۹۹۷بە مەحکووم کرانی چوارکەس لەپیاوکوژەکان کۆتایی هات کە یەکیان ئێرانی و سێیان لوبنانی و ئەندامی حیزبوڵلا بوون. دادگا حوکمی گرتنی حوججەتولئیسلام علی فەللاحیان وەزیری «اطلاعات»ی ئێرانیشی دەرکرد. ناوبراو بە دەرکردنی فەرمانی بەڕێوەبردنی ئەو جینایەتە تۆمەتبار کرابوو. حوکمی دادگاکە هەروەها عەلی خامنەیی ڕێبەری هەرە پایەبەرزی ڕێژیم و سەرۆک کۆماری پێشووی ئێران هاشمیی ڕەفسەنجانییشی دەگرتەوە.[3]

حوکمی دادگا لەبارەی ڕێبەرایەتیی ئێرانەوە بوو بەهۆی ئەوە کەهەموو باڵیۆزانی یەکیەتیی ئورووپا بێ سێ و دوولێکردن و بۆ ماوەی چەند حەوتوو تاران بەجێ بێڵن. ئەڵمانیش بە قەدەغەکردنی بازرگانی دەگەڵ ئێران ڕەگەڵیان کەوت. بەباوەڕی زانای ئێرانی ـ ئەمریکایی، ڕای تەکیە: بە لەبەرچاوگرتنی بایەخی پێوەندییە سیاسی و ماڵی و بازرگانییەکان دەگەڵ وڵاتانی ئورووپایی، ئێران دەستی لە کوشتنی ئەو ئێرانییانەی لە تاراوگە دەژین هەڵگرت و بڕگە ڕەشەکانی لە پەروەندە تیرۆریستییەکەی وەلا برد.

١- هەروەك زۆربەی شۆڕشەكان، ئێرانییەكان خەڵكێكی زۆریان هەم لەنێو خۆی وڵاتو هەم لە دەرەوە كوشت. لە ساڵی ١٩٨٠وە، كوشتنی سیاسی بۆتە كارێكی ئاسایی. بێجگە لە شاپووری بەختیار، ژمارەیەكی زۆر لە كەسایەتییەكان بە دەستی ئەو پیاوكوژانە كوژراون كە دەوڵەتی ئێران دەی ناردن. بەنی سەدر سەرۆككۆماری پێشووی ئێران دەیگوت: «ژمارەیەك سەرهەنگ، برای مەسعوودی ڕەجەوی و ئەندامێكی كۆمەڵەیان كوشتوە. دوای سەفەرەكەم بۆ ئەمریكا [ساڵی ١٩٩١] ئێرانییەكان دەیانەویست بمكوژن. لە پێوەندی دەگەڵ قاسملوودا، لە ئێران دەیانگوت ئەگەر سەری بزووتنەوەی كوردان ببڕن، بزووتنەوەكە كۆتایی دێ. چونكە ڕێكخراوێكی عەشیرەییە. لە بناخەوە، قەتڵەكان لە ژوورەوە دەستووریان لەسەر دەدرێ بۆ وەی هەموو موخالیفەكان لەنێو بەرن (ئوتووڕژ دەگەڵ نووسەر پاریس،١٩٩١. لەبارەی قەتڵە سیاسییەكانی دیكە لە ئێران بڕوانە «لورد ئێریك ئێڤێبۆری، ئێران، وڵاتی پیاوكوژان، ئەندامی تاقمی لایەنگری، مافی مرۆڤ، لەندەن ١٩٩٦و «فەرمانی مەرگ لە ئێرانو نهێنی كاری« نووسراوی كومیتەی ئازادیی ئێران لە بریتانیا، لەندەن...»

٢- بۆ جینایەتە سیاسییەكانی نێوخۆی ئێران بچنە لای لۆرد ئێڤێبۆری «وەزعیەتی پیاوكوژی لە ئێران». ناوبراو ئەندامی كۆمەڵەی مافی مرۆڤ لە پارلمانە. لەندەن١٩٩٦. هەروەها چاو لە بەڵگەی «ئێرانی مەرگبار»بكەن كە ژمارەی جینایەتەكان و جینایەتە شاراوەكانی تێدا هاتوە. «كومیتەی ئازادیی ئێران» . لەندەن٢٠٠٠.

٣- ڕونیا حەكاكیان»كۆتایی هێنان بە ئێرانییە بێ كەلكەكان» نیویۆرك تایمز، ١٠ی ئاوریلی٢٠٠٧.

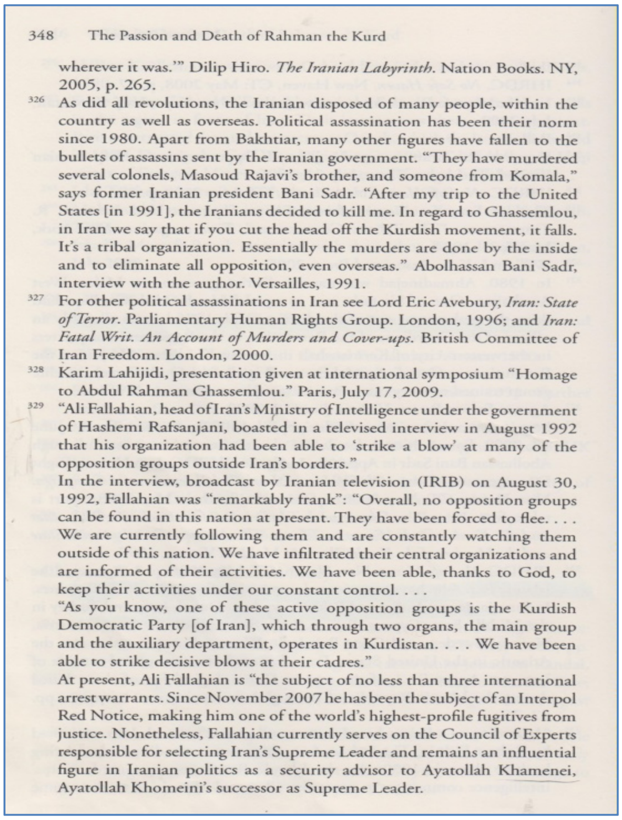

348 The Passion and Death of Rahman the Kurd

wherever it was.'" Dilip Hiro. *The Iranian Labyrinth*. Nation Books. NY, 2005, p. 265.

326 As did all revolutions, the Iranian disposed of many people, within the country as well as overseas. Political assassination has been their norm since 1980. Apart from Bakhtiar, many other figures have fallen to the bullets of assassins sent by the Iranian government. "They have murdered several colonels, Masoud Rajavi's brother, and someone from Komala," says former Iranian president Bani Sadr. "After my trip to the United States [in 1991], the Iranians decided to kill me. In regard to Ghassemlou, in Iran we say that if you cut the head off the Kurdish movement, it falls. It's a tribal organization. Essentially the murders are done by the inside and to eliminate all opposition, even overseas." Abolhassan Bani Sadr, interview with the author. Versailles, 1991.

327 For other political assassinations in Iran see Lord Eric Avebury, *Iran: State of Terror*. Parliamentary Human Rights Group. London, 1996; and *Iran: Fatal Writ. An Account of Murders and Cover-ups*. British Committee of Iran Freedom. London, 2000.

328 Karim Lahijidi, presentation given at international symposium "Homage to Abdul Rahman Ghassemlou." Paris, July 17, 2009.

329 "Ali Fallahian, head of Iran's Ministry of Intelligence under the government of Hashemi Rafsanjani, boasted in a televised interview in August 1992 that his organization had been able to 'strike a blow' at many of the opposition groups outside Iran's borders."

In the interview, broadcast by Iranian television (IRIB) on August 30, 1992, Fallahian was "remarkably frank": "Overall, no opposition groups can be found in this nation at present. They have been forced to flee. . . . We are currently following them and are constantly watching them outside of this nation. We have infiltrated their central organizations and are informed of their activities. We have been able, thanks to God, to keep their activities under our constant control. . . .

"As you know, one of these active opposition groups is the Kurdish Democratic Party [of Iran], which through two organs, the main group and the auxiliary department, operates in Kurdistan. . . . We have been able to strike decisive blows at their cadres."

At present, Ali Fallahian is "the subject of no less than three international arrest warrants. Since November 2007 he has been the subject of an Interpol Red Notice, making him one of the world's highest-profile fugitives from justice. Nonetheless, Fallahian currently serves on the Council of Experts responsible for selecting Iran's Supreme Leader and remains an influential figure in Iranian politics as a security advisor to Ayatollah Khamenei, Ayatollah Khomeini's successor as Supreme Leader.

ئەو دوو بەشە کوردیی و ئینگلیزییە بەبەتێکن سەبارەت بە تێرۆری ڕێبەرانی حدکا (د.قاسملوو و د. شەرەفکەندیی). مەلا عەبدوللا وەکو هەمیشە لایەنگری زۆردار بووە. هاودەستیی مەلا عەبدوللاو دوژمنانی کورد لە نووسراوەکانی تاڵەبانیی و تەزویرەکانی خۆیدا بخوێنەوە! تالەبانیی گوتەنیی خزمەتەکانی بە دوژمنانی کورد بە هێمنیی، بەشێنەیی و بەخشکەیی بووە. بروانە نامەی تالەبانیی بۆ جەبار فەرمان لاپەرەی ۲۹۲ کەدەڵێ:"

پێنجەم : جەمهوری ئیسلامیی سوور نەبوون لەسەر بە پەلە دەرکردنی حدکا، بەڵکو داوایان لێ کردووم کە بە هێمنیی و بە شێنەیی و بە خشکەیی هەوڵدەم لەگەل مەلا عبداللە بۆ ئەوەی پێک بێنەوە لەگەل جمهوری ئیسلامیی ... ئەوەی لێرەدا دەخرێتە بەرچاو بەرهەمی ئەو رەوتە هێمنیی، شێنەیی و خشکەییەی سەرۆکی یەک هاوپەیمانی ئیتتیلاعاتی سپای پاسداران بووە. بروانە کتێبی خولانەوە لە ناو بازنەدا لاپەرەکانی ۱۰۱ تا ۱۱٤ پێشتر ئەو بەڵگەنامانە بڵاو کراونەوە.

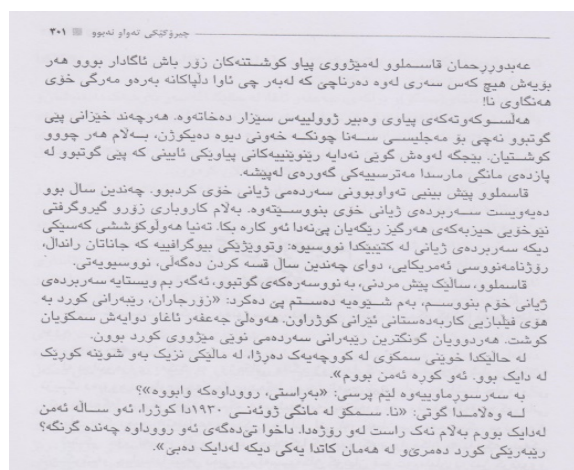

۳۰۱ چیرۆکێکی تەواو نەبوو

عەبدورڕحمان قاسملوو لەمێژووی پیاو کوشتنەکان زۆر باش ئاگادار بووو هەر بۆیەش هیچ کەس سەری لەوە دەرناچێ کە لەبەر چی ئاوا دڵپاکانە بەرەو مەرگی خۆی هەنگاوی نا!

هەڵسوکەوتەکەی پیاوی وەبیر ژوولییەس سێزار دەخاتەوە. هەرچەند خێزانی پێی گوتبوو نەچی بۆ مەجلیسی سەنا چونکە خەونی دیوە دەیکوژن، بەڵام هەر چووو کوشتیان. بێجگە لەوەش گوێی نەدایە ڕێنوێنییەکانی پیاوێکی ئایینی کە پێی گوتبوو لە پازدەی مانگی مارسدا مەترسییەکی گەورەی لەپێشە.

قاسملوو پێش بینیی تەواوبوونی سەردەمی ژیانی خۆی کردبوو. چەندین ساڵ بوو دەیەویست سەربردەی ژیانی خۆی بنووسێتەوە. بەڵام کاروباری زۆرو گیروگرفتی نێوخۆیی حیزبەکەی هەرگیز ڕێگەیان پێنەدا ئەو کارە بکا. تەنیا هەوڵوکۆششی کەسێکی دیکە سەربردەی ژیانی لە کتێبێکدا نووسیوە: وتوویژێکی بیوگرافییە کە جاناتان ڕانداڵ، ڕۆژنامەنووسی ئەمریکایی، دوای چەندین ساڵ قسە کردن دەگەڵی، نووسیویەتی.

قاسملوو، ساڵێک پێش مردنی، بە نووسەرەکەی گوتبوو، ئەگەر بم ویستایە سەربردەی ژیانی خۆم بنووسم، بەم شێوەیە دەستم پێ دەکرد: «زۆرجاران، ڕێبەرانی کورد بە هۆی فێڵبازیی کاربەدەستانی ئێرانی کوژراون. هەوەڵێ جەعفەر ئاغاو دوایەش سمکۆیان کوشت. هەردوویان گرنگترین ڕێبەرانی سەردەمی نوێی مێژووی کورد بوون.

لە حاڵێکدا خوێنی سمکۆی لە کووچەیەک دەڕژا، لە ماڵێکی نزیک بەو شوێنە کوڕێک لە دایک بوو. ئەو کوڕە ئەمن بووم».

بە سەرسوڕماوییەوە لێم پرسی: «بەڕاستی، ڕووداوەکە وابووە»؟

لە وەڵامدا گوتی: «نا. سمکۆ لە مانگی ژوئەنی ۱۹۳۰دا کوژرا، ئەو ساڵە ئەمن لەدایک بووم بەڵام نەک ڕاست لەو ڕۆژەدا. داخوا تێدەگەی ئەو ڕووداوە چەندە گرنگە؟ ڕێبەرێکی کورد دەمرێ و لە هەمان کاتدا یەکی دیکە لەدایک دەبێ».

سەرچاوەی سانسۆر کراوی ژمارە ٣٢٩ لاپەڕەی ٣٤٨ بەرامبەر بە دەقی وەرگێردراوەکە و پێداچوونەوەی ئیدیتۆر لە لاپەرەکانی ٢٩٩، ٣٠٠ و ٣٠١ وەرگێردراوی کتێبی خولیاو مەرگی رەحمانی کورد، خولیای کوردستان و مانای دەقە سانسۆرکراوەکە بە کوردیی لێرەدا بخوێنەوە!

[329] علی فلاحیان ، وەزیری ئیتتیلاعاتی دەولەتی رفسنجانی لە وتوێژێکی تەلەڤیزیۆنی‌دا لە مانگی ئاگوستی ساڵی ١٩٩٢ بە شانازیی‌یەوە رایگەیاند کە سازمانەکەی توانیویە زەبرێکی گورچوبڕ لە ژمارەیەک لە گروپە دژبەرەکانی کۆماری ئیسلامیی لەدەرەوەی سنورەکانی ئێران بوەشێنێ. لەو وتوێژە تەلەڤیزیۆنیی‌یەدا فلاحیان بە رونی و بە ئاشکرا گوتی: بەگشتیی لە حالی حازردا هیچ گروپێکی دژبەری ئەو دەوڵەتە وجودی نی‌یە. دواتر دەوری مەلا عەبدوللا لەو پەیوەندیی‌یەدا بە پێی‌بەڵگەنامەکان و دروستیی وتەکانی فلاحیان باس دەکرێ. بۆ ئاگاداریی خوێنەر جارێ هەر ئەوەندە باس دەکەین کە ١٧ رۆژ دوای ٣٠ ئاگوستی ١٩٩٢ (وتوێژی تەلەویزیۆنیی فلاحیان)، لە ١٧ سێپتامبر ١٩٩٢ لە برلین، د. شەرەفکەندیی و سێ لەو کەسانەی لەگەڵی بوون لە رێستۆرانی میکونوس تێرۆر کران.

فلاحیان لە درێژەی وتەکانی‌دا دەڵێ: دژبەرەکانی دەوڵەتەکەی ناچار کراون رابکەن و ئیمە بە شوێنیانەوەین. ئێمە نفوزمان دەنێو ئۆرگانەکانی ناوەندیی‌دا کردووە. ئەوان چالاکیی‌یەکانیان گۆڕیوە. سوپاس بۆ خوا ئێمە توانیومانە، کردەوەکانیان بە بەردەوامیی لەژێر کۆنترۆلی خۆماندا رابگرین. .. ناوبرا لە درێژەی وتەکان‌دا دەڵێ:

" بەو جۆرە کە تۆ ئاگاداری یەکێ لە گروپە کاراکانی دژبەر، حیزبی دێموکراتی کوردستانی ئێرانە کە لە رێگەی دوو تەشکیلاتەوە بەشی سەرەکیی ئەو گروپە و لکەکەی لە کوردستان‌دا کاری نیزامیی نیزامیی دەکەن.... ئێمە توانیومانە بە تێسرەواندنیان زەربەی کاریی لە کادرەکانیان بدەین".

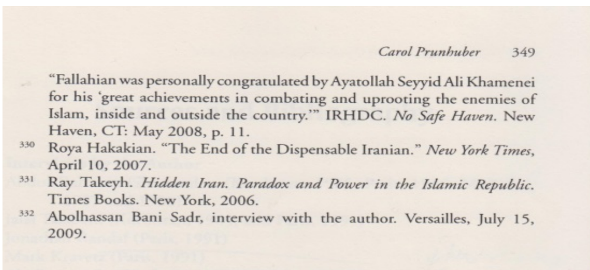
Carol Prunhuber 349

"Fallahian was personally congratulated by Ayatollah Seyyid Ali Khamenei for his 'great achievements in combating and uprooting the enemies of Islam, inside and outside the country.'" IRHDC. *No Safe Haven*. New Haven, CT: May 2008, p. 11.

330 Roya Hakakian. "The End of the Dispensable Iranian." *New York Times*, April 10, 2007.

331 Ray Takeyh. *Hidden Iran. Paradox and Power in the Islamic Republic*. Times Books. New York, 2006.

332 Abolhassan Bani Sadr, interview with the author. Versailles, July 15, 2009.

لەحالی حازردا عەلی فەلاحیان کەمتر لە سێ قەراری گرتنی نێونەتەوەیی نی‌یە.

لە ٢٠٠٧ ەوە قەراری گرتنی لەلایەن ئینترپولەوە دراوە بە راکردوویەکی مەترسیدار لە چنگی عەداڵەت ناسراوە. سەڕەرای ئەوە فلاحیان ئێستا لە مەجلیسی خیبرەکان‌دا ئەرکەکەی هەڵبژاردنی رێبەری کۆماری ئیسلامیی‌یە و ئێستاش کارتێکەریی سیاسیی هەیە و موستەشاری ئەمنیی‌یەتیی خامنەیی‌یە واتە جێنشینەکەی خومەینیی‌یە.

فلاحیان بە تایبەتیی لەلایەن ئایەتوللا خامنەیی‌یەوە بۆ ئەو سەرکەوتنە مەزنە و ریشەکێش کردنی دوژمنەکانی ئیسلام لە ناوخۆوو دەرەوەی ئێران وەدەستی هێنابوو پیرۆزبایی لێکردووە. بروانە سەرچاوەی ناوەندی بەڵگەنامەکانی مافی مارۆف لە ئێران، شوێنێکی ئەمن نی‌یە، CT: May 2008 لاپەرەی ١١ .

واقعییەت ئەوەیە ئەوەی فلاحیان لەسەر حدکای دوای تێرۆری د.شەرەفکەندیی و دواتر دوو بەشەکەی حدکا(حدکای ژێردەسەڵاتی هجری و مەلا عەبدوللاو "رێبەرایەتیی شۆرشگێر"ی هەڵوەشاوە دوای تێکەڵبوونەوەی لەگەڵ جەماعەتی مەلا عەبدوللاو مصطفی هجری نووسیوە بەتەواوی راست بووە.

لەو پەیوەندیی‌یەدا بروانە لیستی ٢٦٢ تێرۆرکراو کە بۆ گورگەفێڵەکە لەگەل تێرۆری سازمانەسیاسیی‌یە ئێرانیی‌یەکان لەلایەن حدکاوە بە دوو زمانی فەرەنسیی[3] و فەرەنسیی [4] بڵاو کراونەوە.

لیستی سەرجەمی تێرۆرکراوەکان لە دادێیەکی نەدووردا بڵاو دەکرێنەوە Ctrl دا بگرە!

درێژەی دەبێ! ٨ فێوریەی ٢٠١٦

بۆخوێندنەوەی بەشەکانی بەرێ تکایە بروانە سایتەکانی هەڵوێست، پێشمەرگەکان، رۆژهەلات و رۆژی کورد ئینفۆ rojikurd.info

نووسەر سوپاس و پێزانینی خۆی بۆ بەرپرسانی ئەو سایتانە و هاوکارانیان بۆ زەحمەتەکانیان رادەگەیەنێ و ئاواتەخوازە نموونەیان زۆر بێ!

3 - http://www.pdk-iran.org/english/doc/terorismus.htm

4 -http://www.pdk-iran.org/french/doc/terorismus.htm